

Szoboszlai János

A kutatási téma címe:

Társadalmilag elkötelezett művészet (socially engaged art)

A téma részletesebb leírása:

Az úgynevezett társadalmilag elkötelezett művészet korunk egyik legmeghatározóbb művészeti tendenciája. Az e művészeti koncepció alapján alkotó művészek egyfelől abból indulnak ki, hogy a művészeti praxis illetékes a társadalmi jelenségek leírásában, elemzésében, kritikájában, ennél fogva folyamatosan új javaslatokat tesznek a műalkotások formájára, retorikájára, elvárható hatásmechanizmusára (lásd J. Beuys: szociális plasztika-koncepciója, vagy Erdély Miklós kijelentései a művészet illetékességével kapcsolatban). Másfelől ez a művészeti kategória természetéből fakadóan heterogén, hiszen a társadalmi/közösségi lét legkülönbözőbb aspektusaival kapcsolatban (gender-, urbanisztikai-, ökológiai-, ökonómiai- vagy politikai stb.) fejtik ki e művészek illetékességüket. Harmadrészt abból a szempontból is heterogén a művészeti praxisok e csoportja, hogy milyen módon, formában, intenzitással és szándékkal szólnak hozzá a társadalomban e művészeti tevékenységektől függetlenül is zajló nagy és rész-diskurzusokhoz.

Az úgynevezett társadalmilag elkötelezett művészet a hazai kontextusban is releváns, ahogyan azt több aspektusból alaposan kifejti a kortárs művészet kritikai irodalma (lásd: András E: Kulturális átöltözés: művészet a szocializmus romjain, Budapest, Argumentum, 2009.; Hock Bea: Nemtan és pablikart. Lehetséges értelmezési szempontok az utóbbi másfél évtized két művészeti irányzatához, Budapest, Praesens, 2005.; Hornyik Sándor: Idegenek egy bűnös városban. Művészettörténetek és vizuális kultúrák, Budapest, L'Harmattan, 2011.; Kálmán Rita - Katarina Sevic: Nem kacsák vagyunk egy tavon, hanem hajók egy tengeren. Független művészeti helyek Budapesten 1989-2009, Budapest, Impex, 2010. ;Tatai Erzsébet: Neokonceptuális művészet Magyarországon a kilencvenes években, Budapest, Praesens, 2005.; Timár K: Félreérthetetlen mondatok: az újragondolt gyűjtemény, Budapest, Ludwig Múzeum - Kortárs Művészeti Múzeum, 2010., stb.)

A hazai mainstream művészet alkotóinak jelentős száma képviseli a társadalmilag elkötelezett művészet kategóriáját, ez nyilvánvaló.

A téma meghirdetése elsősorban olyan alkotóknak szól, akiknek művészeti koncepciója a fent összefoglalt heterogén kategória valamely vagy több aspektusa szempontjáról releváns.